

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR PRIORITY A POŽADAVKY V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATICKÉ ZMĚNY 2025

Dokument doplňuje Programové prohlášení Svazu za oblast energetiky a klimatické změny s cílem naplňování vize hospodářské politiky [Česko v roce 2029](#). Obsahuje základní priority, prosazované principy a požadavky. Vychází z diskusí v členské základně a v Expertním týmu Svazu pro energetiku a klimatickou změnu. Představuje požadavky zejména ve vztahu k vládě ČR, zejména na rok 2025.

DODÁVKY A CENY ENERGIE

- V souladu s hospodářskou [vizí](#) Svazu zabezpečit, že finální cena energie pro průmysl a energetiku nepřekročí průměr EU resp. hodnoty nejprůmyslovějších zemí EU a tudíž nepostaví české hospodářství a průmysl do nekonkurenceschopné pozice vůči zbytku Evropy a světa. V této souvislosti prosazovat i patřičná opatření na evropské úrovni.
- Zajistit nastavení poplatku za podporu podporovaných zdrojů energie do výše, v jaké byl stanoven v roce 2021. Je nezbytné, aby hodnota poplatku za podporu podporovaných zdrojů energie byla pro průmysl v předvídatelné výši až do roku 2030.
- Zajistit bezpečnost dodávek energie a surovin za globálně konkurenceschopné ceny, při zachování minimálních požadovaných parametrů výkonové přiměřenosti. Zajistit stabilitu dodávek energie v každém okamžiku, pro tento účel analyzovat potřebu domácích kapacit výroby elektřiny.
- Opatření v oblasti cen energií zároveň nesmějí mít negativní dopady na výrobce a obchodníky s energií.
- Obnovit výjimku pro metalurgické a mineralogické procesy z daně z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv.
- V souladu se směrnicí EU o EU ETS a národní legislativou každoročně poskytovat a vyplatit oprávněnou výši kompenzace nepřímých nákladů energeticky náročným odvětvím ohroženým únikem uhlíku. Zamezit zpříšňování podmínek vyplácení kompenzací a v případě nevyhnutelných změn prosazovat realistické požadavky neohrožující nároky na kompenzace.

EVROPSKÁ KLIMATICKO-ENERGETICKÁ POLITIKA

- Trvat na provedení a zveřejnění řádné analýzy přínosů a nákladů při stanovení budoucích EU cílů v oblasti energetiky a klimatické změny, speciálně pro 2040. Posouzení dopadů musí být provedeno na úrovni jednotlivých členských států. Budoucí klimaticko-energetické cíle musí být realistické, vycházet ze současné situace a dostupnosti technologií, nesmí znamenat požadavky na dřívější dekarbonizaci průmyslu a musí respektovat investiční cykly a princip technologické neutrality.
- Prosazovat jadernou energetiku na unijní úrovni vedle obnovitelných zdrojů energie jako významnou část energetického mixu ČR a technologii k dosažení dekarbonizace.

- Při vyjednávání navazujících předpisů (zejména pak aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů) aktivně prosazovat zájmy ČR, aby bylo zajištěno, že firmy v ČR nebudou v konkurenční nevýhodě, např. nastavením pravidel pro CBAM, využití biomasy, vodíku, biometanu apod.

OBECNÝ NÁRODNÍ RÁMEC PODNIKÁNÍ V ENERGETICE

- **Zajistit podmínky pro odchod teplárenství od uhlí do roku 2030 a notifikaci provozní podpory elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla KVET i pro výroby uvedené do provozu po roce 2025.** Adresovat otázku konce využívání uhlí v ČR a související dopady v oblasti zdrojové přiměřenosti i socioekonomických dopadů. Zajistit diverzifikované a spolehlivé dodávky zemního plynu za konkurenceschopnou cenu. **Zavést kapacitní mechanismy pro zdroje s říditelným výkonem.**
- Prostřednictvím novely stávajícího energetického zákona/nového energetického zákona připravit úplnou transpozici nové evropské legislativy (Fit for 55, plynárenský balíček a Electricity Market Design).
- Při přechodu ekonomiky ČR na nízkoemisní, potažmo bezemisní, maximálně podporovat využití existující energetické infrastruktury.
- **Podporovat maximální zapojení českých dodavatelů do výstavby Elektrárny Dukovany II. Důležité jsou kromě procentuálního podílu zapojení průmyslu také technologie a know-how, které půjde využít do budoucna.**
- Pokračovat v rozvoji jaderné energetiky prostřednictvím velkých i malých modulárních reaktorů s cílem zajistit bezemisní výrobu elektřiny i vysokou participaci českého průmyslu na vznikajících globálních příležitostech.

ENERGETICKÁ ÚČINNOST, OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE A ALTERNATIVNÍ PALIVA

- **Zajistit, aby český energetický mix do budoucna poskytoval českému průmyslu dostatečnou výrobu energie z nefosilních a obnovitelných zdrojů za konkurenceschopné ceny.** Vytvořit stabilní a předvídatelné investorské prostředí.
- V souladu s evropským právem implementovat do legislativy podporu rozvoje OZE, a souvisejícího vyvedení výkonu a rozvoje soustav (akcelerační zóny) včetně incentív pro jejich rozvoj v těchto zónách.
- Při plnění cílů OZE vycházet, v rámci možností daných evropskou legislativou, z nákladové efektivity jednotlivých technologií a systémové efektivity energetického systému.
- Vytvářet příznivé podmínky pro podporu a rozvoj výroby, infrastruktury a využití obnovitelných a nízkouhlíkových plynů (např. vodík, biometan) a obnovitelné elektřiny.
- Vytvoření legislativního rámce pro poskytování flexibility ze strany dobíjecích stanic osobních vozidel (oboustranný tok elektřiny).
- **Plnit cíl energetické účinnosti za maximálního využití evropských zdrojů v rámci alternativního schématu s cílem minimalizovat finanční zátěž konečného spotřebitele a naplnit příkladnou roli státu v oblasti energetické účinnosti.** Zjednodušit administrativu a hledat motivační prvky pro dobrovolné úspory energie ve všech sektorech spotřeby, podporovat EPC, propagovat dobrovolné dohody, motivovat další společnosti k jejich přijetí a provádět kontinuální informační kampaň. Zapojit v maximální možné míře využití daňových a jiných fiskálních nástrojů snižujících konečnou spotřebu.
- Podporovat rozvoj alternativních paliv a energeticky úsporných vozidel, rovněž zajištěním dobíjecí a plnicí infrastruktury včetně dobíjení v bytových a rodinných domech a zajištěním dostatečné kapacity sítí.

OCHRANA OVZDUŠÍ

- Implementovat novelu zákona o ochraně ovzduší tak, aby bylo zamezeno vzniku nových povinností a podmínek, které nezohledňují specifika jednotlivých průmyslových zařízení, jsou ekonomicky a technicky nesplnitelné či nevyvážené z hlediska přínosu k ochraně ovzduší, a které jdou nad rámec požadavků evropské legislativy.
- Připravit transpozici nové evropské směrnice o průmyslových emisích (IED) prostřednictvím vhodného a průmysl nepoškozujícího nastavení novely zákona o ochraně ovzduší a zákona o integrované prevenci.
- Prosazovat přehodnocení revidovaných standardů kvality životního prostředí v rámci směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší (AAQD) tak, aby tyto byly realistické.

PROGRAMY PODPORY V OBLASTI ENERGETIKY

- **Zajistit primární využití výnosů z aukcí povolenek na emise skleníkových plynů na podporu investic do dekarbonizace průmyslu a energetiky.** Zajistit způsobilost podpory pro projekty související s elektrifikací nebo přechodem na obnovitelné, nízkouhlikové a vodíkové technologie v průmyslu a energetice.
- Usilovat o plnou implementaci, včetně vyřazování povolenek novely směrnice 2003/87/ES s minimálním dopadem na regulované subjekty v ETS1 i povinné entity v ETS2. Firmy potřebují nastavit procesy, k tomu potřebují znát podmínky.
- **Usilovat o zachování investiční podpory z Modernizačního fondu pro dekarbonizaci energetiky a průmyslu** (včetně technologické části v oblasti průmyslu v EU ETS a energetické účinnosti v oblasti dopravy) jako prioritního segmentu podpory.
- Při nastavování Sociálního klimatického fondu se soustředit na opatření s pákovým efektem, tj. v oblasti úspor energie a obnovitelných zdrojů energie, typicky renovace budov.
- V souladu s evropským právem a s ohledem na zajištění nutné stability a kontinuity hospodaření podnikatelských subjektů v ČR podpořit legislativní změny, které povedou k zabezpečení dostatečných kapacit dodávek, těžby, výroby a zpracování materiálů a zásob surovin potřebných pro související hospodářské činnosti.

ZELENÁ TRANSFORMACE PRŮMYSLU

- Zahrnout cíl úspěšné zelené transformace průmyslu a energetiky mezi hlavní pilíře Hospodářské strategie ČR. Zamezit odcházení firem z ČR a tím zvyšování závislosti na jiných zemích v základních vstupech pro řadu sektorů ekonomiky.
- Dopracovat dopadové studie a dekarbonizační sektorové strategie s konkrétními opatřeními na podporu transformace průmyslu a energetiky k novým technologiím.
- Vytvořit podmínky nezbytné k úspěšné zelené transformaci českého průmyslu, která posílí jeho dlouhodobou konkurenceschopnost, včetně zohlednění technologických možností, zajištění dostatku cenově dostupné bezemisní energie, silného spolufinancování investic z Modernizačního fondu či podpory ČR pro rozumné tempo transformace na úrovni EU. Základní podmínky pro úspěšnou dekarbonizaci jsou uvedeny v jednotlivých tematických kapitolách.
- Dopracovat národní akční plán pro využití a skladování uhlíku (CCU/CCS) a spuštění podpory pro pilotní projekty. V oblasti CCU prosazovat větší flexibilitu možností využití CO₂ (bez povinnosti vyřazování povolenek) než kterou navrhuje evropská legislativa.
- Naplňovat aktualizovaný Národní akční plán čisté mobility a aktualizovanou Vodíkovou strategii ČR a zabezpečit adekvátní podporu pro rozvoj vodíkového hospodářství. Vytvářet podmínky pro rozvoj trhu s RFNBO vodíkem.

- **Vyhodnotit prvotní zkušenosti s CBAM a případně prosazovat kroky k revizi, která zajistí konkurenceschopnost českých a evropských podniků i mimo jednotný trh.** V případě identifikace rizik a negativních vlivů požadovat odložení snižování bezplatné alokace a urychlené zavedení potřebných opatření.
- **Tlakem na evropské instituce zastavit další nárůst ESG legislativy a maximálně racionalizovat legislativu stávající.** Legislativa v oblasti ESG a její implementace musí být jednotně koordinována, srozumitelná a vytvářet pro firmy globálně konkurenceschopné prostředí.
- **Vyhodnocovat zkušenosti a zpětnou vazbu od firem a na jejím základě zabezpečit základní metodiky a probuznýsový přístup při implementaci nových povinností.**

V Praze dne 22. 10. 2024